

Shkup, 30 qershor 2021

Njoftim për shtyp

Zhvillime të rëndësishme në borxhin e jashtëm, kërkesat e jashtme dhe pozicioni i investimeve ndërkombëtare: tremujori i parë 2021

Në fund të tremujorit të parë të vitit 2021, borxhi i jashtëm neto ishte 3,297 milionë euro dhe regjistroi një rënie tremujore prej 95 milionë eurosh. Kështu, ulja e borxhit të jashtëm neto në tremujorin e parë vjen nga rënia e borxhit-privat neto për 91 milionë euro, si dhe nga ulja e borxhit-publik neto për 4 milionë euro. Ndryshimi tremujor i borxhit të jashtëm neto është pasqyrë e rritjes së kërkesës në krahasim me rritjen e detyrimeve. Gjegjësisht, borxhi i jashtëm bruto në fund të tremujorit të parë arriti në 9.833 milionë euro dhe regjistroi një rritje tremujore prej 1,203 milionë euro, ndërsa **kërkesa e jashtme bruto** shënoi rritje për 1,298 milionë euro dhe arriti në 6,537 milionë euro.

Borxhi i jashtëm dhe pozicioni i investimeve ndërkombëtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut

	31.12.2020		31.03.2021		к вартална про мена		
	мил. евра	% Б ДП	мил. евра	% Б ДП	мил. евра	%	п.п.
Бруто надворешен долг	8,630.3	80.2	9,833.4	84.8	1,203.1	13.9	4.7
<i>Бруто надворешен долг без репо</i>	<i>8,630.3</i>	<i>80.2</i>	<i>9,530.7</i>	<i>82.2</i>	<i>900.4</i>	<i>10.4</i>	<i>2.0</i>
Долгорочен долг	6,815.7	63.3	7,475.7	64.5	660.0	9.7	1.2
Краткорочен долг	1,814.6	16.9	2,357.7	20.3	543.0	29.9	3.5
Јавен долг	4,301.4	40.0	5,202.9	44.9	901.5	21.0	4.9
Приватен долг	4,328.9	40.2	4,630.5	39.9	301.6	7.0	-0.3
Бруто надворешни побарувања	5,238.8	48.7	6,536.8	56.4	1,297.9	24.8	7.7
<i>Бруто надворешни побарувања без обратни репо</i>	<i>5,238.8</i>	<i>48.7</i>	<i>6,234.1</i>	<i>53.8</i>	<i>995.3</i>	<i>19.0</i>	<i>5.1</i>
Нето надворешен долг	3,391.5	31.5	3,296.6	28.4	-94.8	-2.8	-3.1
МИП, нето	-7,019.2	-65.2	-6,984.6	-60.2	34.6	-0.5	5.0

*/Тë dhënat e Prodhimit të Brendshëm Bruto (PBB) për vitin 2020 janë vlerësuar (burimi: Zyra Shtetërore e Statistikave, deklarata "Prodhimit të Brendshëm Bruto", tremujori i parë i 2021 "nga 7.6.2021). Të dhënat për 2021 janë një projeksion i NBRSM (prill 2021).

Burimi: BPRMV/ESHS

Pozicioni negativ i investimeve ndërkombëtare neto¹, në fund të muajit mars 2021, është 6,985 milionë euro, ose 60,2% e PBB-së së parashikuar² për vitin 2021. Nga kjo shumë, pjesa më e madhe, ose 83%, janë detyrime neto të bazuara në investime direkte, nga të cilat 77% bazohen në ekuitet.

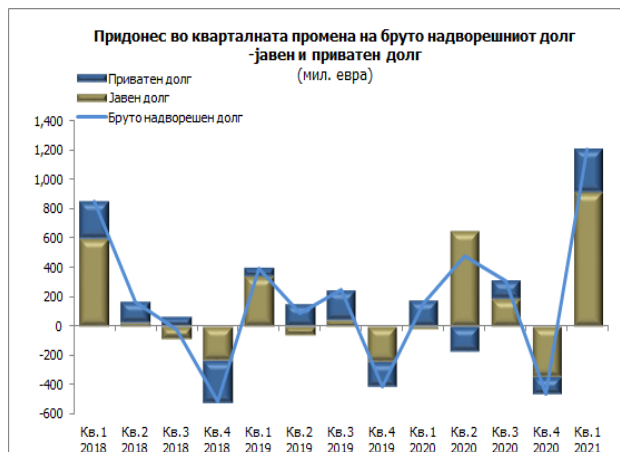
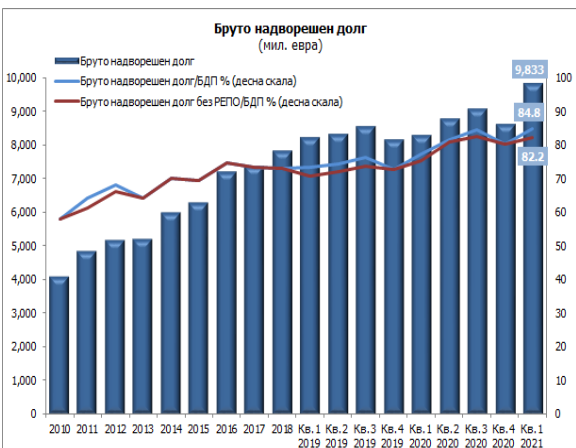
¹ Pozicioni i investimeve ndërkombëtare (PIN) është një raport statistikor që tregon gjendjen e mjeteve të jashtme financiare dhe detyrimet financiare të Republikës së Maqedonisë së Veriut në një datë të caktuar, dmth. llogaritë e arkëtueshme dhe detyrimet ndaj jorezidentëve bazuar në instrumentet financiare. Në këtë mënyrë, neto pozicioni i investimeve ndërkombëtare negative nënkupton që detyrimet financiare tejkalojnë pretendimet financiare ndaj jorezidentëve

² Të dhënat e PBB-së për vitin 2021 janë një projeksion i BPRMV (prill 2021).

Borxhi i jashtëm bruto

Në fund të muajit mars 2021, borxhi i jashtëm bruto arriti në 9.833 milionë euro (ose 84.8% e PBB-së së parashikuar) dhe regjistroi një rritje tremujore prej 1.203 milionë euro (ose 13,9%). Nëse efekti i veprimtarive specifike për administrimin e rezervave valutore të bankës qendrore përjashtohet nga borxhi³, borxhi-bruto shënon rritje tremujore prej 900 milionë eurosh. Ky ndryshim tremujor është rezultat i rritjes së borxhit publik dhe privat (përkatësisht me 599 milionë euro dhe 302 milionë euro). Rritja e borxhi publik i detyrohet rritjes së detyrimeve të sektorit "shtetëror" me 600 milionë euro, duke pasur parasysh emetimin e një euro bono e re, ndërsa detyrimet e bankave publike dhe ndërmarrjet publike u ulën për 3 milionë euro. Rritja tremujore e borxhi privat është për shkak të rritjes së borxhit të subjekteve të lidhura me kapitalin (me 145 milionë euro), sektori privat jobankar (me 130 milionë euro) dhe sektori privat bankar (për 27 milionë euro).

Burimi: BPRMV/ESHS

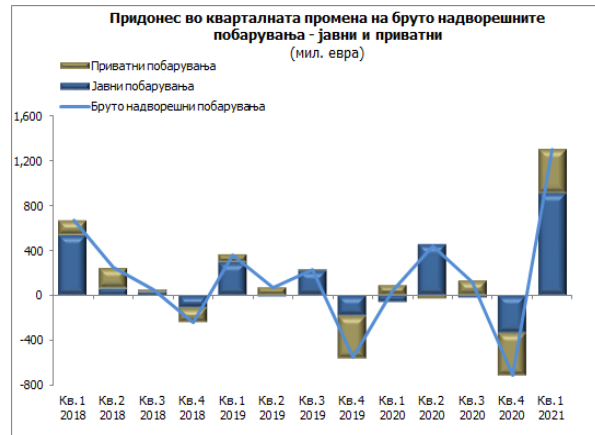
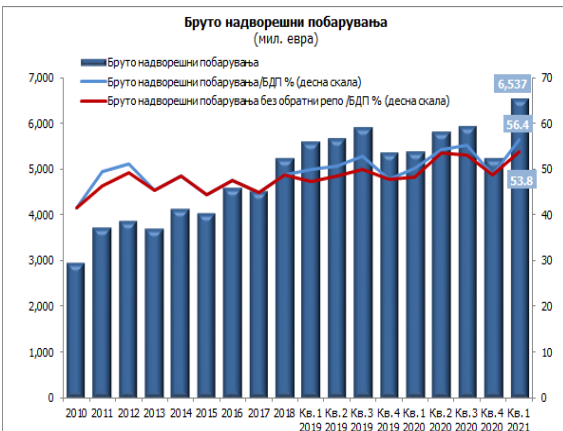
Kërkesa e jashtme bruto

Pretendimet e jashtme bruto, në fund të tremujorit të parë të vitit 2021 arriti në 6.537 milionë euro (ose 56,4% e PBB -së së parashikuar) dhe realizoi një rritje tremujore prej 1,298 milionë euro (ose 24.8%). Nëse përjashtohet efekti i aktiviteteve specifike të bankës qendrore lidhur me menaxhimin e rezervave valutore, pretendimet e jashtme brutou rritën për 995 milionë euro. Ky ndryshim tremujor është si rezultat i rritjes së kërkesave publike për 602 milionë euro dhe atyre private për 393 milionë euro. Rritja e kërkesës publike është rezultat i rritjes së kërkesave ndaj bankës qendrore, ndërkohë që rritja e kërkesave private vjen nga kërkesat e rritura të subjekteve të lidhura me kapitalin dhe sektorit privat jobankar, me kërkesa të zvogëluara ndaj bankave private.

³ Aktivitetet specifike për administrimin e rezervave valutore të bankës qendrore i referohen marrëveshjeve të riblerjes dhe operacioneve të tjera që lidhen me menaxhimin e rezervave valutore. Detyrimet krijohen kur përfundojnë këto transaksione (të klasifikuara nën kategorinë "hua") të cilat kontribuojnë në rritjen e nivelit të boorxhit bruto. Në të njëjtën kohë, kur përfundojnë këto transaksione në drejtim të kundërt, kërkesat e krijuara kontribuojnë në rritjen e kërkesave bruto. BPRMV zakonisht i ekzekuton këto transaksione, njëkohësisht në shumën pothuajse identike. Në përgjithësi, për shkak se ato janë përfunduar në të njëjtën kohë, këto transaksione kanë një efekt neutral në bazë neto, domethënë ato paraqiten pothuajse në shumën identike si nga ana e detyrimeve ashtu edhe nga ana e kërkesave, kjo është arsyeja pse ato nuk pasqyrojnë totalin e borxhit të jashtëm neto

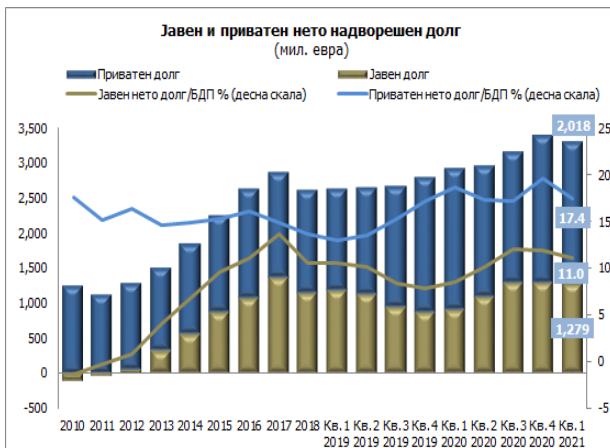
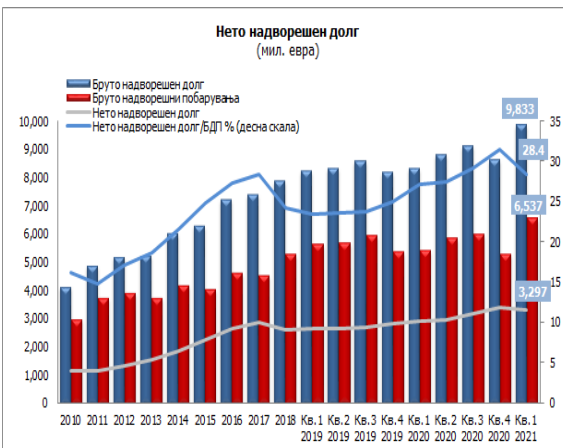
Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për Statistikë

Burimi: BPRMV/ESHS

Borxhi i jashtëm neto

Më 31 Mars 2021, borxhi i jashtëm neto arriti në 3.297 milionë Euro (ose 28,4% të PBB-së e projektuar). Borxhi i jashtëm neto i vendit në tremujorin e parë të vitit 2021 shënoi ulje për 95 milionë euro, ose për 2,8%. Për sa i përket strukturës, pjesë më të madhe në borxhin total neto, zë borxhi privat neto me 61% .

Burimi: BPRMV/ESHS

Pozicioni i investimeve ndërkombëtare, neto

Gjatë tremujorit të parë të vitit 2021, pozicioni i investimeve ndërkombëtare negative neto (PIN) zvogëlohet për 35 milionë euro dhe arrin në 6,985 milionë euro, që përfaqëson 60,2% të PBB-së së parashikuar për vitin 2021.

Uljetremujore e PIN negative,neto, rezulton nga rritja më intensive e mjeteve (për 1.367 milionë euro) në raport me rritjen e detyrimeve (për 1.332 milionë euro). Sipas instrumenteve, detyrimet neto duke u bazuar në instrumentet debitorë shënuan ulje për 95 milionë euro, ndërsa detyrimet neto në bazë të instrumenteve vetanake shënuan rritje për 60 milionë euro.

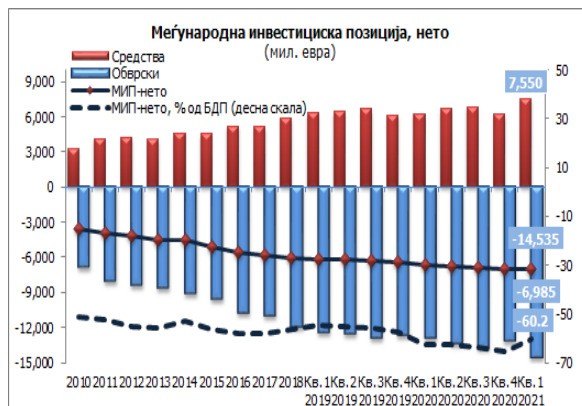
Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut Drejtoria për Statistikë

Pozicioni i investimeve ndërkombëtare në Republikën e Maqedonisë së Veriut

(në milionë euro)

МИП, по инструменти	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Кв.1 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.4 2020	Кв.1 2021
Меѓународна инвестициска позиција, нето	-4,177.6	-4,558.4	-4,549.0	-5,082.7	-5,576.0	-5,822.5	-6,039.5	-6,458.4	-6,704.2	-6,734.3	-6,857.2	-7,019.2	-6,984.6
Сред ства	4,257.5	4,082.5	4,634.0	4,571.9	5,171.3	5,157.3	5,913.6	6,163.8	6,179.1	6,699.6	6,860.4	6,183.2	7,550.0
Директни инвестиции	533.6	617.8	475.6	655.0	811.9	967.6	896.2	936.8	1,034.0	1,018.6	1,062.4	786.7	1,143.2
Портфолио инвестиции	63.1	107.7	155.0	212.6	255.2	300.2	321.2	406.1	352.5	402.3	429.1	470.9	515.5
Финансиски деривати (освен резервите) и опции на вработените за кулување акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Останат сопственички капитал	0.0	0.9	0.9	1.0	1.2	2.8	2.9	4.4	4.4	4.4	3.9	3.9	3.9
Валутите и депозити	537.0	540.0	623.6	615.4	627.3	635.5	694.0	580.0	559.8	556.7	559.1	562.0	524.3
Заеми	246.4	91.3	98.2	67.1	52.1	56.1	74.5	79.1	295.1	161.0	311.5	88.9	393.7
Шеми за осигурителни, пензиски и стандардизирани гаранции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Трговски кредити и аванси	684.1	730.3	842.7	757.4	809.6	858.8	1,057.2	894.4	915.7	916.7	1,013.9	910.5	1,029.9
Останати сметки за наплата	0.0	1.4	1.5	1.7	0.5	0.1	0.5	0.3	0.3	0.4	0.2	0.4	0.3
Девизни резерви	2,193.3	1,993.0	2,436.5	2,261.8	2,613.4	2,336.3	2,867.1	3,262.6	3,017.3	3,639.7	3,480.2	3,359.9	3,939.2
Обврски	8,435.1	8,640.8	9,183.0	9,654.6	10,747.3	10,979.8	11,953.0	12,622.2	12,883.3	13,434.0	13,717.6	13,202.5	14,534.6
Директни инвестиции	4,146.8	4,485.7	4,378.3	4,951.3	5,392.2	5,598.1	6,141.3	6,580.0	6,839.9	6,809.7	6,846.3	6,647.4	6,921.6
Портфолио инвестиции	408.3	253.2	776.6	848.8	1,362.2	1,476.3	1,813.2	1,730.7	1,655.7	2,288.3	2,288.2	2,102.5	2,697.4
Финансиски деривати (освен резервите) и опции на вработените за кулување акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Останат сопственички капитал	0.0	4.1	4.4	4.3	6.0	2.3	4.2	4.0	4.1	4.1	4.2	4.3	4.3
Валутите и депозити	198.7	168.4	157.7	148.5	174.2	195.2	206.2	254.2	259.6	276.5	238.6	253.3	272.8
Заеми	2,771.8	2,883.1	3,024.4	2,961.7	3,014.7	2,872.0	2,883.4	3,100.9	3,190.5	3,204.9	3,407.8	3,283.7	3,637.8
Шеми за осигурителни, пензиски и стандардизирани гаранции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Трговски кредити и аванси	832.8	773.2	763.4	656.7	714.6	757.7	824.8	871.1	852.3	770.4	853.7	832.4	921.5
Останати сметки за плаќање	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	0.0
Специјални права на влечење (нето-создавање обврски)	76.7	73.2	78.2	83.2	83.2	78.2	79.8	81.3	81.3	80.0	78.9	77.4	79.2

Burimi: BPRMV

Burimi: BPRMV, ESHS

Informacione shoqëruese

Të dhënat e serive kohore: Të dhëna vjetore dhe tremujore për borxhin e jashtëm bruto dhe kërkesat e jashtme bruto

https://www.nbrm.mk/nadvoresen_dolg.nspix

Të dhënat e serive kohore: Të dhëna vjetore dhe tremujore për Pozicionin e investimeve ndërkombëtare (PIN)

https://www.nbrm.mk/megunarodna_investigiciska_pozicija.nspix

Shpjegime metodologjike për borxhin e jashtëm bruto dhe kërkesat :

https://www.nbrm.mk/content/statistika/ND/metodologjija/Metodologjija_nadvoresen_dolg_5_2_2018.pdf

Publikimet e ardhshme: Kalendar i publikimit të të dhënave

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Të dhënat e borxhit të jashtëm bruto, Kërkesa e jashtme bruto dhe ato pozicioni i investimeve ndërkombëtare: 30 shtator 2021 (mesatare referuese duke përfshirë edhe qershorin e 2021).

Për pyetje gazetarësh, ju lutemi kontaktoni me personat e Kabinetit të Guvernatorit.

Për informacione më të hollësishme lidhur me të dhënat e publikuara statistikore, na kontaktoni në: contact.statistika@nbrm.mk ose në numrin e telefonit 02 3215 181 lokali 116 (ose 112/110/108).